

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник міського голови
з питань діяльності
виконавчих органів ради

Сергій БІЛОВ

ПРОТОКОЛ

засідання координаційної ради з питань запобігання та протидії домашнього насильства, протидії насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми в м. Запоріжжя

12.09.2024

Початок о 10.00 год.

Запорізька міська рада (укриття)

(засідання тривало 1 год. 15 хв.)

Присутні члени координаційної ради: згідно зі списком

Запрошені: згідно зі списком

Засідання вів: Сергій БІЛОВ – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради, голова координаційної ради.

Порядок денний:

1. Про результати виконання протоколу засідання координаційної ради з питань запобігання та протидії домашнього насильства, протидії насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми в м. Запоріжжя (далі – Координаційна рада) від 26.12.2023:

1.1 Про проведення профілактичних заходів щодо недопущення фактів домашнього насильства, антисуспільної поведінки у місцях компактного проживання, а саме: модульних містечках, шелтерах, гуртожитках разом з працівниками поліції.

1.2 Про розгляд питання щодо можливості укладання декларацій з сімейними лікарями, осіб, які мешкають в шелтерах, модульних містечках.

1.3 Про проведення навчання в 2024 році для медичних працівників в напрямку запобігання та протидії домашнього насильства, протидії торгівлі людьми в КУ «Центр професійної підготовки вчителів».

1.4 Про розробку дорожньої карти для налагодження і взаємодії з поліцією та з районними судами для покращення роботи в напрямку проходження особою програми для кривдників.

1.5 Про написання листа на ГУНП в Запорізькій області щодо необхідності збільшення штату мобільних груп реагування на факти домашнього насильства в місті Запоріжжя.

1.6 Про надання ФОП «Куратченко Ірині Євгенівни» листа до департаменту спорту сім'ї та молоді Запорізької міської ради з пропозиціями до щодо термінів проходження повного курсу програми для кривдників, громадянину, який вчинив домашнє насильство.

1.7 Про проведення моніторингу серед здобувачів освіти (учнів) закладів середньої та загальної освіти щодо схильності неповнолітніх до залишення свого місця мешкання, випадків суїциду, булінгу (цькування), встановлених фактів

домашнього насильства та надати інформацію на наступне засідання Координаційної ради.

1.8 Про проведення на постійній основі виховні роботи, класні часи, флешмоби та інші заходи серед здобувачів освіти закладів середньої та загальної освіти в напрямку запобігання домашнього насильства, протидії торгівлі людьми та щоквартально доповідати департаменту спорту, сім'ї та молоді Запорізької міської ради щодо проведення вищезазначених заходів.

1.9 Про проведення навчання в 2024 році для педагогічних працівників (вчителів) в напрямку запобігання та протидії домашнього насильства, протидії торгівлі людьми в КУ «Центр професійної підготовки вчителів».

2. Про стан розбудови муніципальної системи запобігання та протидії домашнього насильства в м. Запоріжжя: проблемні питання та виклики.

3. Про алгоритм влаштування до «Притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (із функцією кризової кімнати) Запорізького міського центру соціальних служб Запорізької міської ради (далі – ЗМЦСС ЗМР).

4. Про реалізацію заходу «Типова програма для кривдників» в м. Запоріжжя.

5. Про алгоритм документування кримінального проступку, передбаченого ст. 390-1 Кримінального кодексу України, в частині умисного ухилення від проходження програми для кривдників особою, щодо якої такі заходи застосовані судом.

1. СЛУХАЛИ:

Сергія БІЛОВА, який відкрив засідання Координаційної ради та ознайомив присутніх з порядком денним.

Регіну ХАРЧЕНКО, яка виступила з промовою «ми завжди говоримо про те, що країна – це люди. І ми маємо турбуватися про кожного та кожену. Питання домашнього насильства під час військового стану набрало нових обертів. Людям важко і вони потребують підтримки. Наша задача, як органів місцевого самоврядування надавати підтримку як консультативну так і інформаційну з метою запобігання проявів домашнього насильства».

1.1 СЛУХАЛИ:

Юрія ШВЕЦЯ, який доповів що, ЗМЦСС ЗМР проведено 25 профілактичних заходи щодо недопущення фактів домашнього насильства в місцях компактного проживання внутрішньо-переміщених осіб (далі – ВПО) (модульних містечках, шелтерах, гуртожитках) і розповсюджені буклети «У фокусі – твоя безпека» – 245 шт., «Під парасолькою безпеки» – 85 шт., «Допомога поруч. Телефонуй!» – 75 шт., «Вийди з кола» – 105 шт., «Між кривдником і постраждалим» – 143 шт. та плакати «Не мовчи!» – 21 шт. Охоплено послугами – 268 осіб.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

1.2, 1.3 СЛУХАЛИ:

Тетяну ГУДИМ, яка повідомила що, протягом звітнього періоду проводилася систематична співпраця керівників територіальних Центрів первинно медико-

санітарної допомоги (далі – Центри ПМСД) з відповідальними особами в місцях компактного проживання ВПО.

Організовано виїзди мобільних бригад медичних працівників за графіком в місцях компактного проживання ВПО для огляду дітей та дорослих, розміщено інформацію для мешканців про можливість укладання декларації з сімейними лікарями згідно вільного вибору для отримання первинної медичної допомоги.

Наразі за даними департаменту соціального захисту населення Запорізької міської ради в м. Запоріжжя 10 місць компактного проживання ВПО, в яких зареєстровано 1198 осіб.

Станом на 20 серпня 2024 року проведено оновлення даних щодо стану укладання декларацій з сімейними лікарями Центрів ПМСД в місцях компактного поселення. За даними керівництва Модульного містечка та шелтерів в їхніх закладах перебуває 941 особа, із них: 286 осіб уклали декларацію з Центрами ПМСД, 460 осіб уклали декларації в інших закладах охорони здоров'я (приватних та релокованих), у 195 осіб дані про укладання декларації відсутні.

Функції медичних працівників закладів охорони здоров'я полягають в наданні медичної та психологічної допомоги особам постраждалим від домашнього насильства. Протягом 6 місяців 2024 року за медичною допомогою звернулося 123 особи, в т.ч. 100 жінок, 22 чоловіка, 1 дитина (хлопчик). Всім було надано медичну допомогу. Психологічна допомога надається у вигляді індивідуальних та групових консультацій, психологічної діагностики та психокорекції тощо.

Лікарі та медичні сестри Центрів ПМСД пройшли навчання: на платформі Академії НСЗУ з «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використання керівництва mhGAP»; відвідали теоретичний та практичний тренінг від Проджект ХОУП «Усунення прогалин у сфері охорони психічного здоров'я»; базові тренінги mhGAP та тренінги для тренерів та супервізорів з mhGAP за підтримки ЮНІСЕФ.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

1.4, 1.5, 1.6 СЛУХАЛИ:

Вероніку ШОСТАК, яка проінформувала що, з метою ефективного налагодження роботи і взаємодії з відділами поліції і відділеннями поліції Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області (далі – ВП (ВНП) ЗРУП ГУНП в Запорізькій області) та районними судами м. Запоріжжя в напрямку проходження особою, яка вчинила домашнє насильство та/або насильства за ознакою статі програми для кривдників департаментом правового забезпечення Запорізької міської ради була розроблена Дорожня карта.

Департамент спорту, сім'ї та молоді Запорізької міської ради (далі – Департамент) направив Дорожню карту ВП (ВНП) ЗРУП ГУНП в Запорізькій області та районним судам м. Запоріжжя для врахування в роботі.

На сьогоднішній день захід «Типова програма для кривдників» (далі – Типова програма) реалізується ФОП «Куратченко І. Є.».

За дорученням Координаційної ради від 26.12.2024 ФОП «Куратченко І.Є.» надала Департаменту інформацію, що згідно чинного законодавства термін проходження Типової програми може бути різний – на 3 місяці, 6 місяців, 9 місяців,

12 місяців, а загальна кількість часу проходження програми складає – 33 години та обов'язкове відвідування 9 групових зайнять, кожна зустріч має свою тему та час проведення (3 години на тиждень) і 3 зустрічі індивідуальної діагностики (2 години на тиждень).

Запорізькою міською радою направлено лист від 18.01.2024 № 04/03.3-28/00187 начальнику ГУНП в Запорізькій області з проханням розглянути питання щодо можливості збільшення кількості штатних мобільних груп з реагування на факти домашнього насильства в ГУНП в Запорізькій області для ефективної та якісної роботи в даному напрямку.

Відповідно до листа ГУНП в Запорізькій області від 23.02.2024 № 132/04/08/У-2024 ВП ЗРУП ГУНП в Запорізькій області Наказом Національної поліції України від 07.10.2021 № 830 «Про організаційно-штатні питання» штатну чисельність сектору протидії домашнього насильства ВП ЗРУП ГУНП в Запорізькій області збільшено на 6 одиниць та наразі вона складає 19 посад.

Додатково, для виконання службових завдань, до складу сектору протидії домашнього насильства ВП ЗРУП ГУНП в Запорізькій області у 2023 році було відряджено 2 поліцейських з сектору протидії домашнього насильства Бердянського РВП ГУНП в Запорізькій області.

Таким чином, враховуючи викладене, штатна чисельність сектору протидії домашнього насильства ВП ЗРУП ГУНП в Запорізькій області, з урахуванням наявних завдань та навантаження, є достатньою та не потребує збільшення.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

1.7, 1.8, 1.9 СЛУХАЛИ:

Клару ГОЛДОБІНУ, яка доповіла що, превентивні заходи щодо запобігання суїцидальних намірів серед дітей та підлітків в закладах освіти проводяться у відповідності до чинного законодавства.

За узагальненими даними підпорядкованих закладів освіти за період з січня по серпень 2024 року у закладах освіти м. Запоріжжя відсутні звернення щодо випадків домашнього чи гендерно зумовленого насильства та випадків булінгу.

У 2024 році у закладах загальної середньої освіти психологічною службою шкіл проведено моніторинг серед здобувачів освіти щодо схильності неповнолітніх до суїцидальної поведінки.

Щодо дітей, схильних до девіантної поведінки, зокрема схильності неповнолітніх до залишення свого місця мешкання, у закладах загальної середньої освіти проводиться робота з виявлення (Рейд «Урок», моніторинг відвідування уроків, тощо) та надання додаткової соціально-психологічної підтримки в межах роботи ради профілактики правопорушень закладу освіти. Зокрема, такі здобувачі освіти активно залучаються до шкільного громадського життя через участь у творчих конкурсах, акціях, громадських ініціативах, проєктах різного рівня, акціях спортивного, патріотичного спрямування, волонтерського руху, гурткової роботи.

Комунальною установою «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Запорізької міської ради планово проводяться інформаційно-просвітницькі заходи методичного спрямування з підготовки практичних психологів, соціальних педагогів шкіл з питань ефективної організації роботи зі здобувачами освіти щодо корекції девіацій.

Виховна робота, спрямована на протидію булінгу у системі освіти, запобіганню проявам жорстокості та насильства, домашньому насильству, протидії торгівлі людьми серед дітей та молоді в закладах освіти м. Запоріжжя є системною.

На вебсайтах комунальних закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти м. Запоріжжя висвітлено інформацію щодо запобігання домашньому та гендерно зумовленому насильству, булінгу, торгівлі людьми (номери телефонів «Гарячих ліній», корисні покликання на сайти громадських, благодійних організацій, фондів, інформаційно-ресурсних центрів, тощо), за планами роботи закладів системно проводиться інформаційно-просвітницька робота (вебінари, виховні години, тренінги, тематичні тижні, акції, наприклад, «16 днів проти насильства»), на батьківських зборах, педагогічних радах, оперативних нарадах обговорюються питання профілактики проявів жорстокого поведіння, домашнього насильства, булінгу, торгівлі людьми.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

2. СЛУХАЛИ:

Володимира КУКІНА, який повідомив, що у 2021 році місто Запоріжжя долучилося до реалізації проєкту «Міста і громади, вільні від домашнього насильства» Фонду у галузі народонаселення в Україні (UNFPA) (далі – Проєкт).

З врахуванням реалій воєнного стану і наближеності до зони бойових дій, місто Запоріжжя лишається у Проєкті до квітня 2025 року у числі громад, які продовжують участь. Це час за який ми ще можемо вдосконалити муніципальну систему запобігання та протидії домашньому насильству.

За розробленою UNFPA методикою, щорічно у серпні-вересні проводиться оцінювання стану системи.

За час перебування у Проєкті місто Запоріжжя суттєво наблизилось до рекомендованої моделі муніципальної системи запобігання та протидії домашньому насильству: визначено координатора, уповноважений структурний підрозділ, створено координаційну раду та міжвідомчу робочу групу, працюють загальні та спеціалізовані служби підтримки постраждалих, проводиться моніторинг випадків домашнього насильства, реалізується захід «Типова програма для кривдників».

Разом з тим, лишається низка питань, які потребують свого вирішення, оскільки даний стан не дозволяє вважати муніципальну систему досконалою.

Перш за все, це відсутність єдиної Програми запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми в Запорізькій міській територіальній громаді і відповідно Плану реалізації заходів з даного напрямку.

Оскільки фінансування здійснюється за трьома різними програмами, відсутня цілісна картина того, хто за який напрямок відповідальний, які заходи реалізуються, що потребує додаткових ресурсів тощо.

Друге питання, це забезпечення комплексного управління випадками домашнього насильства та надання допомоги і послуг постраждалим у громаді. Безпосередньо це створення і впровадження місцевої інформаційної системи забезпечення комплексного реагування та надання допомоги і послуг постраждалим (системи управління випадками). Наразі цю функцію частково виконує створений у Telegram канал «Протидія домашнього насильства», до якого долучені суб'єкти, які

здійснюють діяльність в сфері запобігання та протидії домашнього насильства. Безпосередньою перевагою даної форми є оперативність передачі повідомлення про випадок, проте головним недоліком є відсутність результатів подальшої роботи. Як наслідок, збільшується кількість паперової переписки між суб'єктами, нерівномірно розподіляються наявні ресурси, втрачаються переваги міжвідомчої взаємодії, і відповідно якість підтримки постраждалих.

З огляду на це, нам необхідно довести до логічного завершення роботу, яка була розпочата у 2021 році, створити за затвердити місцеву програму запобігання та протидії домашньому насильству та план її реалізації. А також опрацювати питання розробки та впровадження муніципальної системи управління випадками домашнього насильства.

Вероніку ШОСТАК, яка доповнила, що в рамках Проєкту з UNFPA спеціалістами Департаменту та ЗМЦСС ЗМР надана інформація для розробки карток перенаправлення, де зазначені діючі контактні телефони та адреси департаментів/управлінь/установ/організацій, які працюють в напрямку запобіганням та протидії домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

Департамент зробить розсилку карток перенаправлення в електронному форматі всім членам Координаційної ради, а в жовтні поточного року розповсюдить друковані картки серед мешканців м. Запоріжжя.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

3. СЛУХАЛИ:

Анжелу МАРЧИШИНУ, яка проінформувала, що з серпня 2024 року в місті Запоріжжя відкрився Притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (із функцією кризової кімнати) ЗМЦСС ЗМР (далі – Притулок).

Направляти на перебування в притулок можуть наступні організації: управління по роботі з молоддю та сім'єю Департаменту (далі – Управління), сектору протидії домашнього насильства ВП ЗРУП ГУНП в Запорізькій області, управління патрульної поліції в Запорізькій області та Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги.

У Притулку жінки та діти м. Запоріжжя можуть отримати притулок від кривдника на період до 90 діб, а також психологічну та юридичну допомогу. Адреса притулку не розголошується з міркувань безпеки.

Притулок одночасно може прийняти до 10 осіб. Основними завданнями притулку є забезпечення місцем безпечного тимчасового цілодобового перебування постраждалих осіб; надання комплексної допомоги (психологічної, соціально-побутової, інформаційної, юридичної тощо) на основі оцінки їх потреб та індивідуального підходу з урахуванням віку, статі, стану здоров'я та соціального становища; надання соціальних послуг, зокрема представництва інтересів, відповідно до Закону України «Про соціальні послуги».

У Притулку жінкам гарантується цілодобова допомога. Умови в Притулку відповідають всім санітарно-гігієнічним нормам та мають все необхідне для тимчасового проживання.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

4 СЛУХАЛИ:

Вероніку ШОСТАК, яка доповіла, що за інформацією ГУНП в Запорізькій області у 2023 році надійшло 4202 заяви повідомлення про вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статті на території Запорізької міської територіальної громади, з них було підтверджено 1631 заява. Протягом шести місяців 2024 року до ГУНП в Запорізькій області надійшло 1759 заяв-повідомлень з них підтверджено 756.

У 2023 році до Департаменту надійшло 222 постанови/ухвали районних судів, із них 27 постанов/ухвал про направлення особи на проходження програми для кривдників, а станом на 01.09.2024 року – 254 постанови/ухвали районних судів, із них – 50 постанов/ухвал районних судів про направлення особи на проходження програми для кривдників.

За 7 місяців 2023 року 3 особи пройшли Типову програму, за 6 місяців 2024 року – 1 особа (добровільно виявила бажання) і 1 особа проходить Типову програму.

Управлінням проведено аналіз постанов/ухвал, які отримано від районних судів м. Запоріжжя. За результатами аналізу виявлені деякі помилки та неточності:

- із 476 постанов/ухвал лише 77 постанов/ухвал містять направлення на проходження Типової програми;

- 1 постанова/ухвала містить направлення на проходження пробачійної програми;

- в 1 постанові/ухвалі невірно вказана адреса отримувача (Запорізька міська рада, вул. Маяковського, буд. 20-А).

Звернула увагу представників районних судів м. Запоріжжя на те, що постанови/ухвали суду, в рішенні яких зазначено «направити гр. ... на проходження програми для кривдників» необхідно надсилати на Запорізьку міську раду за адресою: м. Запоріжжя, прос. Соборний, буд. 206.

За результатами проведеного аналізу Управлінням та виявлених проблемних питань щодо проходження особою, яка вчинила домашнє насильство заходу «Типова програма для кривдників» вирішено розробити та затвердити місцеву Програму по роботі з кривдниками на території Запорізької міської територіальної громади на 2025-2027 роки. В програмі буде прописаний алгоритм дій між Управлінням, ВП (ВНП) ЗРУП ГУНП в Запорізькій області та районними судами щодо направлення кривдника на проходження даної програми.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

5. СЛУХАЛИ:

Марину БЕСАРАБ, яка повідомила що, одним із кримінально – правових засобів протидії домашньому насильству, який є важливим у загальній кримінальній юстиційній системі протидії домашньому насильству є кримінальна відповідальність за невиконання обмежувальних засобів, приписів або непроходження програми для кривдників.

Отже, обов'язок пройти відповідний курс програми для кривдника виникає лише в тому випадку, коли суд, за результатами розгляду справи про адміністративне або кримінальне правопорушення, притягає особу до відповідного виду відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством.

Управлінням головної інспекції разом з відділом дізнання, сектором протидії домашньому насильству відділу превенції ЗРУП ГУНП в Запорізькій області розроблено Алгоритм документування кримінального проступку передбаченого ст. 390-1 Кримінального кодексу України, в частині умисного ухилення від проходження програми для кривдників особою, щодо якої такі заходи застосовані судом (далі – Алгоритм).

Алгоритм призначений для використання в повсякденній службовій діяльності поліцейських ВП (ВНП) ЗРУП ГУНП в Запорізькій області та осіб, відповідальних за виконання програми для кривдників.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗАСІДАННЯ ВИРШЕНО:

1. Міжвідомчій робочій групі розробити програму для запобігання та протидії домашнього насильства, протидії насильству за ознакою статті та протидії торгівлі людьми в м. Запоріжжя на 2025 – 2027 роки;

2. Управлінню та ЗМЦСС ЗМР спільно з КП «Центр управління інформаційними технологіями» опрацювати питання щодо розробки та впровадження муніципальної системи управління випадками домашнього насильства та/або насильства за ознакою статті;

3. Управлінню, ВП (ВНП) ЗРУП ГУНП в Запорізькій області, управлінню патрульної поліції в Запорізькій області та Мобільним бригадам соціально-психологічної допомоги дотримуватися затвердженого Алгоритму дій при влаштуванні осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статті до Притулку;

4. Департаменту підготувати проєкт рішення міської ради про затвердження Програми по роботі з кривдниками на території Запорізької міської територіальної громади на 2025-2027 роки.

Протокол вела:

Ірина ДАВИДЕНКО